

ВІРШ ІВАНА ВЕЛИЧКОВСЬКОГО В ПОЧАЇВСЬКОМУ МОЛИТВОСЛОВІ 1755 РОКУ

Фронтальний перегляд стародруків богослужбових книг, у яких звичайно нечасто трапляються літературні тексти, може, однак, привести до цікавих знахідок. В одному з почаївських видань молитвослова, де кожна з наявних у книзі гравюр-ілюстрацій супроводжують цитати з Біблії або ж віршовані рядки без зазначення авторства, під одним із зображень Богородиці віддруковано відомий “рак літеральний” Івана Величковського:

Анна Ми Мати, и та Ми Манна.

Анна Пита Мѣ, я Мати Панна.

Згадана гравюра з цитованим двовіршем уміщені у книзі “Молитвослов, в(ъ) немъ же Чинъ Часовъ Црковныхъ...” (Почаїв, 1755; 8°) на с. 270 (ми користувалися примірником Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України (шифр Ст 1/3645)).

Дослідники творчості Величковського зауважують, що автор, попри усвідомлений нахил до штукарства, першість завжди віддає змістові: “Навіть у такому архіштучному вірші, як “Анна”, автор не занедбує тематики”¹. Цю думку підтверджує і контекст згаданої публікації, яка, здається, є на сьогодні єдиною відомою у період поміж однією прижиттєвою та публікаціями, що їх здійснили дослідники вже в другій половині ХІХ ст.

Цей бібліографічний факт цікавий ще й тим, що вірш із рукописної збірки “Млеко от овцы пастыру належное” (1691), який належав перу православного священика, знали й цінували греко-католицькі культурні діячі, працівники видавничого осередку Почаївського Успенського монастиря Чину св. Василя Великого. Це вкотре підтверджує, що культурні зв’язки між українцями з обох боків Дніпра і з обох традиційних українських християнських конфесій ніколи не переривалися.

Роман Кисельов (Київ)

¹ Пеленський Є. Ю. Іван Величковський // *Величковський І. Писання*. – Краків; Львів, 1943. – С. 42.